

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการบริหารสุขภาพของพนักงานการทำเรือแห่งประเทศไทย คลองเตย ในรูปของวิทยานิพนธ์ลักษณะวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการวิจัย จึงขอนำรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมาดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือพนักงานการทำเรือแห่งประเทศไทย เฉพาะที่ปฏิบัติงานอยู่ที่คลองเตยเท่านั้น มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 3,440 คน (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2548) โดยแบ่งเป็นหน่วยงาน ดังนี้

1.	สำนักเลขานุการคณะกรรมการ	จำนวน	10	คน
2.	ส่วนอำนวยการประจำผู้อำนวยการ	จำนวน	34	คน
3.	สำนักตรวจสอบและตรวจการ	จำนวน	78	คน
4.	กองประชาสัมพันธ์	จำนวน	22	คน
5.	สำนักผู้อำนวยการ	จำนวน	71	คน
6.	ฝ่ายการบุคคล	จำนวน	225	คน
7.	ฝ่ายการเงินและบัญชี	จำนวน	252	คน
8.	ฝ่ายการพัสดุ	จำนวน	71	คน
9.	ฝ่ายประมวลผลข้อมูล	จำนวน	44	คน
10.	ฝ่ายแผนงานและการตลาด	จำนวน	57	คน
11.	ฝ่ายการช่าง	จำนวน	317	คน
12.	ฝ่ายการร่อนน้ำ	จำนวน	279	คน

13.	ท่าเรือกรุงเทพฯ	จำนวน	103	คน
14.	ฝ่ายสินค้า	จำนวน	1,143	คน
15.	ฝ่ายบริการท่า	จำนวน	734	คน
รวมจำนวนทั้งสิ้น			<u>3,440</u>	คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางเคจี้และมอร์แกน (Kreicie and Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งจากประชากร 3,440 ราย ได้กลุ่มตัวอย่าง 346 ราย โดยมีหน่วยงานทั้งสิ้น 15 หน่วยงาน คำนวณสัดส่วนในการแจกแบบสอบถาม โดยการคำนวณแบบร้อยละจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหน่วยงานดังนี้

หน่วยงาน		จำนวนพนักงาน (ราย)	จำนวนที่สุ่ม
1	สำนักเลขานุการคณะกรรมการ	10	1
2	ส่วนอำนวยการประจำผู้อำนวยการ	34	3
3	สำนักตรวจสอบและตรวจการ	78	8
4	กองประชาสัมพันธ์	22	2
5	สำนักผู้อำนวยการ	71	7
6	ฝ่ายการบุคคล	225	23
7	ฝ่ายการเงินและบัญชี	252	25
8	ฝ่ายการพัสดุ	71	7
9	ฝ่ายประมวลผลข้อมูล	44	4
10	ฝ่ายแผนงานและการตลาด	57	6
11	ฝ่ายการช่าง	317	32
12	ฝ่ายร่อนน้ำ	279	28
13	ท่าเรือกรุงเทพฯ	103	11
14	ฝ่ายสินค้า	1,143	115
15	ฝ่ายบริการท่า	734	74
รวมทั้งสิ้น		3,440	346

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling)

โดยสุ่มแบบสอบถามไปยังฝ่ายงานต่างๆ ในการทำเรือแห่งประเทศไทย คลองเตย ให้แบบสอบถามกระจายออกไปทุกหน่วยงาน โดยมีจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 346 ชุด โดยให้ผู้ช่วยผู้วิจัยเผชิญหน้าผู้ตอบเป็นรายๆ ไป โดยให้แต่ละทุกกลุ่มอายุเพื่อให้คุณสมบัติของประชากรแตกต่างกันออกไปอย่างทั่วถึง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอบถามบุคลากรการทำเรือแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการบริหารสุขภาพบุคลากรการทำเรือแห่งประเทศไทย แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสาร ตำรา กฎหมาย มาตรการ นโยบายและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของบุคลากร

2.2 ทบทวนระเบียบวิธีวิจัย สถิติ สำหรับการวิจัย นำแนวความคิดจากการทบทวนวรรณกรรมสร้างเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุม เนื้อหา เหมาะสมกับสถิติที่ใช้ศึกษาวิจัย

2.3 แบบสอบถามมีลักษณะวัดความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติ ของบุคลากร

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพ และความถูกต้องของเครื่องมือ แล้วปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.5 นำแบบสอบถามไปขอคำปรึกษาจาก ผู้ทรงคุณวุฒิของการทำเรือแห่งประเทศไทย ตรวจสอบวิจารณ์และแก้ไขให้เกิดความเที่ยงตรง ครอบคลุมตามเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อ ว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยนี้หรือไม่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำแบบสอบถามไปทดสอบความเที่ยงตรง (Reliability) จากบุคลากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรเป้าหมาย จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของ Cronbach โดยในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ได้ค่า Alpha = 0.866 และส่วนที่ 3 ได้ค่า Alpha = 0.982

2.7 นำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป
แบบสอบถามที่สร้างขึ้นประกอบด้วยโครงสร้างดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามรวม 9 ข้อ ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, สถานภาพสมรส, ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน, อัตราเงินเดือนในปัจจุบัน, จำนวน

สมาชิกในครอบครัว (ที่มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลและยังมีชีวิตอยู่), เคยได้รับความรู้เรื่องการ
บริหาร, ประเภทของสื่อที่ได้รับความรู้ข่าวสาร

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับนโยบายการ
บริหารสุขภาพบุคลากรการทำเรือแห่งประเทศไทย รวม 20 ข้อ โดยเป็นคำถามปลายเปิดให้
เลือกตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ คำตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน คำตอบผิดให้คะแนน 0 คะแนน มีเกณฑ์
การพิจารณาดังนี้

ตอบถูก 1 - 5 ข้อ แสดงว่ามีความรู้ ความเข้าใจในระดับดีมาก

ตอบถูก 6 - 10 ข้อ แสดงว่ามีความรู้ ความเข้าใจในระดับดี

ตอบถูก 11 - 15 ข้อ แสดงว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง

ตอบถูก 16 - 20 ข้อ แสดงว่า มีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับทัศนคติของบุคลากร การทำเรือแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับ
โครงการบริหารสุขภาพที่สำนักแพทย์และอนามัยจัดขึ้น จำนวนคำถามมี 70 ข้อ ประกอบด้วย
7 โครงการๆละ 10 ข้อ คือ

1. โครงการ 15 นาทีกับพยาบาลการทำเรือฯ
2. โครงการให้ความรู้ด้านสุขภาพ และบริการพิเศษ สำหรับพนักงานและ
ครอบครัว
3. โครงการสุขภาพตามสายกับสำนักแพทย์และอนามัย
4. โครงการลดไขมันในเลือด
5. โครงการให้ความรู้ กับพนักงานเกี่ยวกับโรคเบาหวานและฝึกปฏิบัติตน
6. โครงการติดตามผลค่ายเบาหวาน
7. โครงการจัดตั้งสถานีย่อยออกกำลังกาย

ตามด้วยข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น

การวัดทัศนคติ กำหนดมาตรวัด 5 ระดับดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5
เห็นด้วย	ให้คะแนน 4
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้วจะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมา
พิจารณาระดับทัศนคติ ซึ่งมีเกณฑ์แปลความหมายของคะแนน (บุญศรี พรหมพันธุ์, 2542:45)

ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับทัศนคติเห็นด้วย สูงสุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับทัศนคติเห็นด้วย สูง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับทัศนคติเห็นด้วย ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับทัศนคติเห็นด้วย ต่ำ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับทัศนคติเห็นด้วย ต่ำสุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานแต่ละฝ่ายรวม 15 หน่วยงานของการท่าเรือฯ ตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ รวมทั้งสิ้น 346 ฉบับ โดยขอความร่วมมือจาก ผู้แทนของแต่ละฝ่ายในการแจกแบบสอบถามให้เพื่อนร่วมงาน พร้อมทั้งให้ผู้ช่วยผู้วิจัยชี้แจงวิธีการ ตอบและส่งแบบสอบถามกระจายไปทุกกลุ่มอายุ

3.2 ผู้วิจัยทำการรวบรวมแบบสอบถามคืนจากผู้แทนแต่ละฝ่าย โดยเก็บแบบสอบถามคืน หลังจากทอดแบบสอบถามประมาณสองสัปดาห์ เพื่อนำมาบันทึกลงในรหัส(Coding Form) แล้ว นำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

- 1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการหาค่าสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่ม ตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ การศึกษา อายุการทำงาน
- 1.2 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติอ้างอิง ได้แก่การหาค่า t-test, F-test, Test of Homogeneity of Variances, การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (oneway ANOVA) และการใช้สถิติของ LSD (Least Significant Difference) ทดสอบกรณีที่มีความแปรปรวนแตกต่างกัน